

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike.
 Obseg: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, posilno, plakati, izjave in reklame 1 m/m K 3—, Poroke, zaroke 80 K.
 Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 v Jugoslaviji: celoletno naprej plačan . . . K 300—
 polletno . . . . . 150—
 3 mesečno . . . . . 75—
 1 . . . . . 25—
 Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvih naročnino vedno 3 po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane
 Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K
 Poština plačana v gotovini.

Organizacija tajništva Zveze narodov.

V Ženevi, 1. avgusta.

Na obali Ženevskega jezera na Oua du Mont Blanc stoji največji hotel v Ženevi: Palais des Nations (prej Hotel National.) Tu je nameščena pisarna tajništva Zveze narodov. Ta hotel je kupila Zveza lani za znesek 5 milijonov švicarskih frankov. Vendar ta zgradba ni edina, ki služi namenom Zveze. Na drugi strani mesta je poslopje kjer je sedež Mednarodne pisarne za delavska vprašanja (Bureau International du Travail). Zopet drugod je velika Salle de la Réformation, ki jo je prikrojila švicarska vlada brezplačno za seje Zvezinih skupščin. V nekaj mesecih je švicarska vlada postavila tja vse potrebno za seje zastopnikov tolikih držav, napravila galerije za novinarje tridesetih raznih držav in jim stala na razpolago brezžični brzojav in 16 telefonov. To je tista dvorana, kjer je predsednik švicarske konfederacije Motta otvoril prvo sejo in kjer so si prvič stali nasproti v enem parlamentu politiki tako različnih šol. Tu je dr. Nansen izrekel velike besede v poročilu o ujetniškem vprašanju: »Nikoli v svojem življenju nisem videl toliko nakopičenega trpljenja kakor sedaj, ko mi je poverjena naloga, da lajšam to gorje.« Tu se je tudi oglašil k besedi dr. Spalajkovič, katerega beseda pa ni bila posebno »oživljajoča«, kakor piše neki Anglež v knjigi »Prva skupščina.« Poleg teh poslopij je v Ženevi še več zgradb rezerviranih za zasedanja skupščine, največ za tajništva raznih delegacij.

Po določilih pogodbe je glavni tajnik Zveze uradni tajnik Sveta in Skupščine Zveze narodov. Ker zavzema to mesto sedaj Anglež Sir Erik Drummond, mislijo mnogi ljudje, da je to »angleško tajništvo«; zato srečavamo v uradnih spisih večkrat naziv mednarodno tajništvo: vendar ta naslov ni uraden in ima samo namen, da potolaži skeptike.

Odsek za organizacijo Zveze narodov je poveril Siru Eriku Drummondu dolžnost, da ustvari provizorično tajništvo, ki je bilo pozneje potrjeno od Zveze. To tajništvo se sedaj vedno izpolnjuje v razmerju kakor raste delokrog Zveze.

Francoz Jean Monnet je namestnik glavnega tajnika in obenem

tehnični organizator Zveze; poleg njega sta še dva podtajnika, Japonec dr. I. Nitobé in Italijan Comm. D. Anzilotti; drugi se bavi z vprašanjem stalnega Mednarodnega razsodišča, prvi vodi sekcijo za mednarodna socijalna vprašanja. Eden od podtajnikov nadomestuje glavnega tajnika oz. njegovega namestnika v slučaju odsotnosti.

Mednarodno tajništvo je razdeljeno na oddelek za notranje in zunanje zadeve.

V notranjo upravo spadajo: registracija dokumentov, preciziranje tekstov, tiskanje in publikacija (pod enim ravnateljem), urejevanje knjižnice, razdelitev dokumentov, tolmačenje in prevajanje, prepisovanje itd. Pod to upravo je tudi sekcija, ki se bavi s preskrbo prostorov za Zvezo in Skuščino.

Zunanja uprava pa obstoji iz sledečih sekcij:

Prva sekcija (ravnatelj Holandec dr. J. A. van Hamel) rešava vsa pravna vprašanja, ki niso v kompetenci Mednarodnega razsodišča. V tej sekciji so pravniki raznih narodnosti in semkaj prihajajo vprašanja od glavnega tajnika ali pa od raznih ravnateljev.

Politična sekcija (ravn. Francoz P. Mantoux) za politična vprašanja. Dosedaj je reševala vprašanje Aalandskih otokov, Vilne itd. V tej sekciji je tudi en Čehoslovak.

Sekcija za mandate rav. dr. W. E. Rappard, Švicar) je odgovorna Zvezinemu svetu za vsa vprašanja ki se tičejo mandatov.

Transitna sekcija (rav. prof. B. D. Attolico) rešava vprašanja mednarodnih komunikacij in prometa.

Gospodarska in finančna sekcija (ravn. Britanec T. H. Nixon) — študij finančnega stanja, tako n. pr. kako odpomoči Avstriji.

Sekcija za administrativne komisije in manjšinska vprašanja (ravn. Norvežan Erik Colban) — ima referat o Gdanskem in Saarju in o narodnostnih manjšinah. V tej sekciji so zastopane sledeče države: Amerika (1), Australija (1), Britanija (1), Danska (1), Grčija (1), Letonija (1), Norvegija (2), Jugoslavija (1).

Informacijska sekcija (ravnatelj Francoz P. Comert) daje poročila potom novin in delovanju Zve-

ze. V tej sekciji je zastopanih 12 držav. Ta sekcija izdaja tudi mesečnik. Obenem pošilja vsakodnevno vsem članom sekcij poročila o svetovni presji, ekstrakte iz časopisov o aktualnih vprašanih in pregled iz mesečnikov in polmesečnikov. Od jugoslov. novin sem zasledil samo »Slovenski Narod« in Obzor dočim ni bilo niti enega srbskega lista.

Socijalna sekcija (ravn. Japonec Nitobé) zatiranje kužnih bolezni boj opiju itd.

V področje tajništva spada tudi Stalna komisija za vojaška, pomorska in zračna vprašanja, ki je čisto vojaška.

Končno finančni oddelek, ki se bavi s proračuni Zveze in izračunava prispevke vsakega člana Zveze.

Uradna jezika sta angleški in francoski. V Palači naroda je tudi

obsežna knjižnica kjer dela 15 uradnikov. Zanimivo bo morda tudi da najdemo v oddelku tolmačev in prevajalcev 9 Britancev, 11 Francozov in 1 Švicarja tudi 1 Jugoslovena.

Dosedaj ni v tajništvu nobenega nemškega državljana. To dejstvo nekoliko opravičuje mišljenje, da je Zveza v rokah zmogovalca, ki bi radi držali Nemčijo v suženjstvu še dolga desetletja. Ime »mednarodno« bi moralo pomeniti, ne samo, da se sestoji tajništvo iz zastopnikov raznih držav, temveč da je vsak član resnično prepojen z mednarodnim duhom, da ne zastopa več interesov svoje države (tolmači jih lahko!) ampak služi visokim ciljem Zveze narodov. Tako se bo morda Zveza narodov približala visokim ciljem, ki jih je proglasil Wilson in njegovi prehodniki.

Zakonodajna skupščina.

Ukinjeni komunistični mandati. — Najetje državnega posojila.

Beograd, 4. avgusta.

Sedmi redni sestanek zakonodajne skupščine je otvoril predsednik dr. Ivan Ribar ob 10.30 dopoldne. Sprejel se je zapisnik zadnjega sestanka, nakar so se čitale prošnje in pritožbe.

Nato se je čitalo poročilo verifikacijskega odseka o ukinjenju mandatov komunističnih poslancev.

Pred prehodom na dnevni red so se čitale še različni drugi akti. Na dnevnem redu je bila razprava o posameznostih zakonskega predloga o pooblastitvi vlade za najetje državnega posojila. Ko je prečital posl. dr. Gregor Žerjav prvi člen, je povzel besedo radikalec Aleksa Zujović, ki je razlagal, zakaj je glasoval proti in zahteval, naj se najprej sestavi proračun, potem šele naj se najame posojilo. Pravi, da je prepričan, da je treba sestaviti še eno kontrolo, ki bo parlamentarna kontrola. Izvoli naj se odsek, ki bo kontroliral trošenje teh kreditov. Pod temi pogoji bi tudi on glasoval za to pooblastilo.

Finančni minister odgovori, da da bitak parlamentarni odbor, kakor ga zahteva posl. Zujović, imel nalogo, da kontrolira trošenje posojila. Na dnevnem redu ni nadzorstvo nad trošenjem posojila, ampak pooblastilo, da se more vlada pričeti pogajati za najetje posojila. Sicer pa bi bil tak parlamentarni odsek preveč.

Radikalec Miletič prosi poročevalca in finančnega ministra, naj se sprejme njegovi predlogi za izpremembe, to je, da se zamenja v napisu beseda »zakon« z »zakonsko pooblastilo za najetje državnega posojila«.

Finančni minister in poročevallec menita, da bi bilo to odveč, ker da je to eno in isto.

Prvi člen je bil sprejet v redakciji odseka z večino glasov, istotako drugi in tretji člen. Pri četrtem členu je bila sprejeta predlagana izprememba v napisu, ki jo je predlagal radikalec Miletič.

Predsednik objavi na to izid glasovanja. Zakonski predlog o pooblastitvi vlade za najetje je bil sprejet s 145 proti 17 glasovom. Glasovalo je 165 poslancev.

Predsednik sporoči, da je predlog zakonskega pooblastila sprejet v celoti. S tem je bil dnevni red izčrpan.

KOMUNISTIČNI MANDATI RAZVELJAVLJENI.

— Beograd, 5. avgusta. (Izvir.) Zakonodajna skupščina je na večerajšnji plenarni popoldanski seji razpravljala o poročilu verifikacijskega odseka glede ukinjenja komunističnih mandatov. Razprava je bila od 5. do 7. zvečer in mestoma burna. Verifikacijski odsek je zahteval v svojem poročilu, da se naj-

boljšo evropsko družbo v šolo. Da divjaki vobče niso prav nič divji, nego krotka, plašna, dobrodušna bitja, ki žive bedno in so zato vredna le sočutja, je že davno znano.

V arhimorfni rasi so prvi Mongolci, zmerno, trezno, zelo močno in mnogoštevilno pleme. Imajo najstarejšo kulturo ter so najbolj oblečeni. A le v javnosti. Eskimi so doma brez obleke, a izven doma zaviti v kožuhe od temena do peta. Toda tudi na Grenlandiji se ženske dekoltirajo, a le po leti in le po stegnih; vrt in prsi imajo grenlandske »dame« vedno pokrite. Tudi Mongoli se umivajo, a ne z vodo in z milom, nego z oljem in s plovcem (Bimsstein) ter so baje prav zato tako odporni proti mrazu. Čudno je, da nosijo skoraj vse Mongolke moške hlače. In vse imajo prekratke noge, počevo ležeče oči in široke obraze, pri tem pa majhne in lepe roke in noge.

Kitajke so včasih prav dražestne. Njih ročice in nožice, njih majhna usta in majhni nos jih delajo podobne živim igračkam. Vse nosijo zelo široke hlače in zelo ohlapne jope. V sramežljivosti so nekako enake Angležinjam ter v kazanju svoje golote pretirano skope. V najvišjih slojih si pohablajo stopala, ki morajo biti pretirano majhna; po bledorumenem obrazu se po evropskem vzoru pudrajo belo in rožnato ter si s tušem rišejo obrvi. Ker najvišje dame težko in malo hodijo, se ze-

lo rede. A baš debelost smatrajo za lepo in za dokaz imovitosti.

Japonke ne smatrajo golote za naravno, in Japoncev golo žensko telo niti najmanj ne vznemirja. Zlasti preprosto ljudstvo ne vidi v goloti nič nedostojnega. Zato se po javnih kopelih kopeljejo otroci, moški in ženske skupaj in čisto goli. Neestetična pa se jim zdi slika ali kip gole ženske. Vpričo tujece so Japonke vedno oblečene. Selenka piše:

»Japonec zahteva, da imej ženska sledeče telesne lastnosti: postava in obraz ozka in dolga, nos ozek in dolg, lehti tenke, roke ozke in dolge, boki (kolki) ozki, noge tenke. Japonke si zato ovijajo širok pas (Obi) okoli života, da zakrivajo boka.«

Njih polt je nežna, baršunasto mehka, včasih skoraj bela, včasih pa tudi rujavo rumenkasta; noge imajo za evropski okus prekratke in čisto krive. Lase imajo kratke ter jim segajo redko do pasu, a gosti so, trdi in črni. Ušesa so redko lepa, in pri polovici Japonk uho nima mesnatoga podaljška, v katerem tiče uhani. Glava jim je v razmerju s trupom prevelika. Mnoge so podobne židovkam. Oblečijo se v dolge, nabrane kimone s širokimi pasovi.

Lepe torej niso Japonke, toda dražestne. Stratz trdi, da ni nikjer toliko brhkih deklet, kakor med Japonkami. Priročna jim ljubeznivost, njih večni

lepe. A baš debelost smatrajo za lepo in za dokaz imovitosti.

Japonke ne smatrajo golote za naravno, in Japoncev golo žensko telo niti najmanj ne vznemirja. Zlasti preprosto ljudstvo ne vidi v goloti nič nedostojnega. Zato se po javnih kopelih kopeljejo otroci, moški in ženske skupaj in čisto goli. Neestetična pa se jim zdi slika ali kip gole ženske. Vpričo tujece so Japonke vedno oblečene. Selenka piše:

»Japonec zahteva, da imej ženska sledeče telesne lastnosti: postava in obraz ozka in dolga, nos ozek in dolg, lehti tenke, roke ozke in dolge, boki (kolki) ozki, noge tenke. Japonke si zato ovijajo širok pas (Obi) okoli života, da zakrivajo boka.«

Njih polt je nežna, baršunasto mehka, včasih skoraj bela, včasih pa tudi rujavo rumenkasta; noge imajo za evropski okus prekratke in čisto krive. Lase imajo kratke ter jim segajo redko do pasu, a gosti so, trdi in črni. Ušesa so redko lepa, in pri polovici Japonk uho nima mesnatoga podaljška, v katerem tiče uhani. Glava jim je v razmerju s trupom prevelika. Mnoge so podobne židovkam. Oblečijo se v dolge, nabrane kimone s širokimi pasovi.

Rasna lepota ženske.

Čitatelj časopisov zadeva večkrat na besedo — »rasa«.

Kaj pomenja? V Wolfovem slovníku je rasa = pleme, rod; v Janežič-Bartolovem je rasa = pleme pri ljudeh in pasma pri živalih. Marsikdo misli, da je rasa ali narod isto.

Ernst Grosse pa razlaga: Pod besedo rasa razumeva antropologija (naravoznanstvo o človeku) večje skupine ljudi, ki imajo podedovane skupne telesne in duševne znake, po katerih se od drugih skupin razločujejo. Pod besedo »narod« pa razumeva etnologija (naravoznanstvo) večje skupine ljudi, ki imajo gotove kulturne dobrine (jezik, šege, l. dr.) skupno ter se po teh razločujejo od drugih.

Pojem »narod« je torej kulturnoznanstven, pojem »rasa« pa naravoznanstven. Narodni značaj je privzgojen, rasni značaj pa podedovan. Narodni značaj je torej izpremenljiv, odvisev od ras, ki sestavljajo narod in od kulturnih vplivov; rasni karakter je neizpremenljiv ter se podeduje od roda do roda. Ker pa se rase med seboj križajo in mešajo, je čista rasa le redka in omejena.

Dr. C. H. Stratz piše, da si znanstveniki glede števila človeških ras niso edini. Vierey je delil človeštvo le v dve, Häckel pa v 34 ras; nekateri so razde-

ljevali človeštvo po obliki lobanje, drugi po obliki in barvi polti in las. Večina znanstvenikov pa razločuje le troje glavnih rasnih tipov, namreč belo, rumeno in črno raso; razen tega pa razločujejo potujoče in nepremične ali aktivne in pasivne rase. Današnje človeštvo deli v troje vladujočih aktivnih glavnih ras, med katerimi se vzdržujejo kot otoki v morju polagoma izginjajoči ostanki pasivnih ras.

Glavne tri velike človeške skupine so:

1. protomorfne rase, ostanki pasivnih narodov, takozvani divjaki, primitivni narodi, ki imajo še največ znakov prvotnih ras in ki izginjajo. (Avstralci, Negriti, Papua, Melanezi, Hotentoti, Veda, Drajvda, Aino, Botokudi, Indijani l. dr.)

2. arhimorfne rase, vladajoče aktivne rase: glavne rase (kulturni narodi).

3. metamorfne rase, iz arhimornih ras nastale mešane rase.

Druga skupina (arhimorfna rasa) tvori ogromno večino človeštva ter se deli po svojih telesnih in duševnih znakih zopet v troje ras:

- a) mongolska, rumena (Eskimi, Kitajci, Japonci);
- b) sredozemska, bela;
- c) zamorska, črna rasa.

V vseh se najdejo izrazito lepi tipi, in kje so najlepši ljudje, je težko reči. Večino pa imajo vendar najbolji kulturna, sredozemska, belopoltna plemena.

Zdravnik dr. C. H. Stratz je v svoji knjigi »Rasna lepota ženske« objavil celo vrsto ženskih fotografij protomorfne rase in tu lahko vidimo, da je najti tudi med »divjakinjami« zares krasno vrasle ženske. Za evropski okus pa imajo seveda grdo široke in majhne nosove, včasih prebuje ustnice in široka usta. Njih polt je rjavkasto rdeča, rdečkastorjava ali rumena, bakreno rjava in tudi sivo črna.

Obraza gotovo nimajo lepega, temvečkrat pa se najdejo med njimi lepa telesa, kar je — prav za prav — pri ženskah vendarle glavna stvar.

Imajo pa še to prednost, da je njih toaleta zelo poceni. Oblečene namreč niso sploh nič ali le neznamo; toda lepotočijo se vendarle, a le s tetoviranjem ali barvanjem. Ženske Ainov si tetovirajo celo mogočne brke! V ostalem pa se lepšajo z obročki okoli vratu, na rokah in nogah, si obešajo ob pas tičja peresa ali školjke, si vtikajo v ušesa in celo v nosnice razne igle, veržice in obročke ter niso vobče v svojem lepotočjenju nič bolj smešne, nego modne dame najkultiviranejših narodov. Dasi se izpostavljajo brez obleke vsem vremenskim izpremembam, vročini in mrazu, imajo te divjakinje fino polt, in dasi hodijo bose, imajo čisto majhne, vitke noge.

Virchow je pisal celo o avstralskih ženskah, da »znajo graciozno nositi glavo ter se kretati, kakor bi hodile v

Politične vesti.

»Samouprava« lekcija našim klerikalom. Pod naslovom »Drzni napad« Slovenca piše glasilo radikalne stranke »Samouprava«: »Slovenec, glavni strankarski organ Koroševih klerikalcev zopet skuša dne 29. pr. m. v članku »Za red v državi in občini ponižati Srbe. Sklicujoč se na nekega dr. Naumana, ki je po »Slovencu« največja avtoriteta, ker je baje dokazal, da jezuiti niso izmislili načela »Namen posvečuje sredstva«, pravi v tem članku, da je po tem Naumanovem razkritju pri učenih in naobrazanih političnih vseh kulturnih narodov popolnoma usahnilo to ugotovljeno mišljenje o jezuitih, katerega se sramuje vsak kulturni človek. A da se to frazo često najde v srbskih časopisih, tako piše dalje, se temu ni treba čuditi, ker Srbijski vsled burnega razvoja svoje prošlosti niso mogli zasledovati zapadno-evropske znanosti. Kolikor je na eni strani smešna »Slovenčeva« trditev, da je zapadno-evropska znanost nastopila v obrambo jezuitstva, po čemer se lahko vidi, kako malo pojma ima ta list o tem, kaj je pravzaprav znanost, toliko je zoprno njegovo stremenje, da bi v tem ali onem pogledu omalovažil Srbe. Ne samo, da so Srbi herojski narod z visokimi moralnimi posebnostmi in visoko nacionalno zavestnostjo, ki ni nikdar mogla prenašati tujeja robstva in je žrtvovala vse, da spasi tudi druge od sramotnega robovanja, marveč je ta narod rodil obilico učenjakov in umetnikov svetovnega glasu. Toda mi bi vprašali »Slovenca«, ako more med svojimi »zapadno-kulturnimi« pristaži najti ljudi, ki bi se približno mogli meriti s Teslom, Pupinom, Petrovićem, Bogdanom Popovićem, Cvijićem, Slobodanom Jovanovićem itd., da ne govorimo o dobrem in skromnem srbskem vojniku, polnem samozatajevanja in pripravljenosti, da položi svoje življenje za obrambo svojega naroda, in o velikem in širokogrudnem državniku Nikoli Pašiću, katerim niti klerikalni cinizem ne more odreči veličine. Zares jezuitska zlobnost in brezstidnost prehaja že vse meje!«

»Naloge beogradskega časopisa«. »Riječ piše v članku »Zdravljenje plemenske psihoze«: Srbijski politiki bi morali prihajati v Zagreb, da govorijo tu na zborovanjih, da prepoznajo Hrvaško in Slavonijo in da spoznajo naše ljudi in naše kraje. Oni bi morali zanesi v tukajšnjo atmosfero sveži šumadijski duh in svoje globoko razumevanje svobode. Beogradske novinarji bi morali proučiti naše razmere pri nas. Ali ni strašno, da so beogradske liste o Hrvatah slabše informirani nego o Grških in Bolgarskih? Ali ni nesreča, da se Zagreb in Beograd vedel delovanja svojega časopisa vedno bolj oddaljuje, namesto da bi se zblizala? Pravimo svojega časopisa, ker danes ne morejo avstrijski in madžarski časopisi zastopljati odnošajev med Srbi in Hrvati, danes nam ne more več škodovati avstrijska politika »divide et impera«. Danes more odvajati Srbe in Hrvate samo naše časopise, samo politika naših strank more po avstrijskem receptu sejati med nami nezauzpost in sovraštvo. Ako pravimo, da morajo v prvi vrsti sodelovati pri zdravljenju plemenske psihoze Srbijski in beogradske časopise, pravimo to zato, ker je srbijsko stališče v nacionalnem vprašanju širše od našega in ker imajo Srbijski več razumevanja za svobodno državo svobodnega naroda. Beogradske časopise je že po svojem položaju poklicano, da vodi borbo proti plemenski psihozi. — Isto velja mutatis mutandis tudi za gotovo naše razmere.

»Za narod in državo.« Privredni Glasnik v Skoplju piše med drugim: Naš mukotrpni narod preživlja grenke trenutke raznovrstnih kriz. Narod ni izzval komunistov in ni bil agresiven.

smehljaj na malih ustih, njih čistost in ljubezen do barv jih delajo neverjetno mikavne, in če se človek navadi še njih značilne gracije v kretanju, je splošni vtisk Japonk očarljiv.

Nigriti, črnci, imajo najzibljeno kulturo ter hodijo večinoma brez obleke. Sirovo iztesan obraz, prevelika glava in temna polt jih ne delajo lepe; toda njih vitkost, proporcijirane oblike udov in njih gladka, mehka polt so celotnemu vtisku ugodne.

Zamorke plemena Hererov imajo predolge roke in noge, široke in majhne nosove in široka usta; zamorke Kongo se odlikujejo zlasti z debelimi ustnicami, med Kafri (Zulu) se dobe dolgo in kratkonožne ženske, kakor med Evropejkami, a med njimi so tudi popolnoma normalno vzrasle, telesno naravnost lepe ženske. No, kakor Kitajci smatrajo tudi zamorci debele ženske za posebno lepe. Toda med Zulu-zamorkami je najti žensk, ki so visoke, vitke, a hkratu polne ter so videti dame. Razna zamorska plemena (Basuto, Matabele, Džaga, Suaheli) imajo prav neznatne razlike med seboj. Sudanske zamorke imajo že ožje nosove in tanjše ustnice, usta manjša in večja, boli odprte oči.

A še lepše so v Aziji. V Indiji, Arabiji, na otokih in Mali Aziji živče Hindu, Tamilke, Singaleške, Perzijanke, Kurdko in Arabke imajo obraze in telesa, ki po svoji lepoti presegaajo vse prejšnje. Njih velike oči, ozki, dolgi nosovi, majhna usta s tenkimi ustnicami in ovalnim obrazom, njih majhne noge in roke, temni, kodrasti lasje ter njih polt, nezato temnejša od naše, vse to jih dela simpatične.

In prav tako v Afriki med Egipčankami, Berberankami in Maurkami niso

Napad je prišel s strani onih, ki so v službi tuje pozabili, da je diktatura manjšine zlo, ki uničuje celo vrsto zgodovinskih, gospodarskih in moralnih pridobitev, do katerih je prišel narod po težkih izkušnjah. — Narod se brani in se bo branil. To mu bo tim lažje, ako bodo oblasti v resnici na višku dogodkov, ki jih preživljamo. Toda ako se bo moral braniti na dve strani: proti rusilem države in proti onim, katerim je zaupana država, bo njegova borba težka. Mislimo, da bodo oblasti organi sami razumeli delikatno misijo in da bodo v svojem lastnem interesu zapustili dosedanje metode nedelavnosti, nereda, korupcije, in da bodo vršili samo svojo dolžnost.

»Senator Klofač gre v Ameriko.« Iz Prage poročajo, da odpotuje senator Klofač kot vodja češkoslovske delegacije v Chicago, kjer se udeležil velike sokolske prireditve kot zastopnik češkoslovske narodne skupščine. Klofač ostane v Ameriki približno dva meseca.

»O luki Baroš je italijanski ministriški predsednik Bonomi v senatu v svojem dolgem govoru med drugim izjavil: Ako bi se luka Baroš proti volji Reke prepustila Jugoslaviji, bi bila ta majhna luka dana kot pristanišče velikim državi, obremenjena tudi s plovbo brodov, ki bi se hoteli ustavljati ob bregovih Rečine in bi bila torej jugoslovska zmaga le Pirova zmaga. Jugoslavija bi imela majhno luko, ki bi ne zadostovala za njen razvoj in bi je morala izpolniti na Sušaku ali drugod z ogromnimi stroški. Ako bi se pa baroška luka odstopila reški državi proti volji druge stranke, bi se zgodilo to, da bi ta druga stranka, ki bi imela v rokah vse železniške naprave na Sušaku, ne uporabljala več te male luke in bi reška država tako sicer imela luko Baroš, all ta bi bila samo uvel list.

»Vatikan in kvirinal.« Berliner Tageblatt poroča iz Rima, da so vprašala rimsko-katoliška družtva vlado, ako privoli prenos trupa Leona XIII. iz cerkve sv. Petra v Lateran in ako hoče garantirati pri tej priliki za javno varnost. Vatikan želi, da se prenos trupa ne izvrši ponoči in na skrivnem, kakor se je to zgodilo s prenosom trupa papeža Pija IX. in so ga hoteli protikerikalci vreči v Tiberio. Vatikan upa, da se udeležil italijanska vlada z velikim pompom teh ceremonij, katerih se bo udeležila celokupna klerikalna stranka in nad 20.000 katolikov. Prenosu, ki se bo izvršil na 7. septembra bodo prisostvovali papež, kardinali in diplomatični zastopniki pri Vatikanu.

»Dežela številnih strank.« Karpatska Rusija z glavnim mestom Užhorodom, ki je po mirovni pogodbi pripadla češkoslovski republiki, je deželica ki ima menda največ političnih strank. Kakor poroča »Venkov«, znaša številno političnih strank v Karpatski Rusiji 14. Izmed teh so tri stranke ukrajinsko-levske, tri rusofilske, 4 madžarofilske, dve židovski, ena komunistična in 1 republikanska. Pod Madžarsko ni bilo tu nobenega političnega življenja, ker so Madžari skrbno pazili na to, da ni prišla do veljave nobena druga stranka kot madžarska. Sedaj uživa ondotno prebivalstvo popolno svobodo in plod te svobode so številne stranke in stranke. Ljudstvo pač še ne zna ceniti svobode, slično kakor pri nas!

»Kongres ruskih nacionalistov v Berlinu.« Nedavno se je vršil v Berlinu kongres ruskih nacionalistov, ki živijo v Nemčiji. Na kongresu so govorili voditelji demokratske in monarhistične stranke.

»Francoske oblasti prepovedale italijanski list.« V rimskem parlamentu je interpeliral nacionalistični poslanec Grandi radi prepovedi razširjanja dnevnika »Resto del Carlino« s strani francoskih vojaških oblasti v Gornji Šleziji.

redke lepote, ki bi zaslužile, da najdemo svojega Fidijsa in Praksitelja. Vobče je afrikansko ženstvo vitko, nežno, a naglo veneče. Vse so zgodaj zrele in zgodaj stare.

Romansko debljo sredozemskih ras pozna zvečine majhno, nežno, brinetno, črnooko in črnolaso, često debelusto in kmalu veneče ženstvo. Sem spadajo Spanke, Italijanke, Grkinje, Francozinje in Belgičanke.

Severna rasa modrookih in plavalasih, visokovzraslih in krepkih žensk mlečno bele polti in rožnatih lic se odlikuje s pozno dozorelostjo, a zato tudi do sivih in večših celo do belih las trajajočo, največjo lepoto. K nji spadajo večinoma tudi Jugoslovenke.

In če pregledamo vse ženske rase, čiste in mešane, moramo reči da ni nobena brez mikavnosti; marsikatera je brhka in dražestna, redka pa je povsem dovršeno lepa. Straz trdi, da so najlepše ženske na Švedskem in Angleškem, na Ruskem in v franc. Arležu. Mogoče, ker o Slovenkah ne piše, jih pač ne pozna. Morda bi jim prisodil tudi darilo, če bi jih bil videl.

Čisti nismo Jugosloveni. Preveč rasno mešanih narodov nas obdaja in tisočletja so bile naše krajine prehod raznim ljudstvom, da bi ne bili mešani. Tako srečavamo med sabo tipe, ki nas živo spominjajo mongolske in zamorske rase. Otto Hauser trdi, da so črnolasi in tempopoliti Srbi po krvi Levantinci (Grki) in da je svetlolasi Srbov tudi po kmetih le 15—20%, a ti so potomci starih Trakov, Iliriv in Kelto. Gotovo je v nas mnogo najrazličnejše krvi in zato tudi raznih značajev in temperamentov. Vežeta nas le skupnost jezika in kulture. T. P.

Dr. Iv. Lah:

»Za pomirjenje v Italiji. Tržaška.« »L' Emancipazione« razpravlja o prizadevanju za pomirjenje duhov, to je za spravo med fašisti in njihovimi nasprotniki. Na naslov fašistov izjavja: Predno govori fašizem o pomirjenju, je potreba, da očisti sam sebe. Stranke, ki morda verujejo, da so voditelji fašizma resni ljudje, so lahko verne, mlo rečeno. Govori se tudi o razoroženju duhov. Fašisti, razorožite najprej svoje neogodovne fantiče, odvzemite jim bombe, samokrese in gorjace. Dokler so mišice oborožene, ni mogoče misliti na razoroženje duhov. Dokler ne razorožite svojih oddelkov, nihče ne veruje v iskrenost vaših namenov. Na naslov vlade pravi list, da je sredstvo za ustvarjanje miru zelo enostavno. Kar izprazniti je treba arsenal, iz katerega jemljejo orožje fašistovski mladi brezbrkeži. Prijeti je treba ona, ki so v resnici odgovorni, nato pride pravo pomirjenje samo po sebi. »Emancipazione« zaključuje, da se Italija le onečeta, ako se trdi, da bi brez pomoči fašistovske skupine Italija ne bi mogla ustaviti razpaljene zgovornosti kakšnega Bombaccija, ki je vendar premagala Avstrijo pri Vittoriju Venetu!

»Toggenburgova resolucija.« Pri razpravi o začasnem proračunu v italijanskem parlamentu je nemški poslanec Toggenburg predložil resolucijo, ki zahteva od vlade, naj upošteva posebno gospodarske težkoče v novih pokrajinah, ki so posledice izpremembe dosedanjih trgovskih in finančnih zvez. Izprememba je vplivala zlasti nepovoljno na izvažanje vina in tujski promet. Toggenburg zahteva avtonomijo za svoje pokrajino. Nemci, ki jih on zastopa, so pripravljene izvrševati svoje dolžnosti do italijanske države, zaupajoč, da država ne pozabi svojih dolžnosti do svojih nemških državljanov. »Deutscher Verband« ni nikakoli protidržavna organizacija, marveč politična stranka, ki hoče delovati za odstranitev sporov med narodnostmi na Tridentinskem. Vlada bo to delo olajšala, ako bo skrbelja za kulturne in gospodarske potrebe tamkajšnjega ljudstva.

»Angleško časopisje o Lloyd Georgejevi politiki.« »Daily Telegraph« piše: Gornješlezjski problem še ni rešen. Naloga za rešitev pa se mora prevzeti v ozračju, ki bo pristo kritična, ki ga je kazal diplomatski barometer v zadnjih dveh tednih. Končno pravi list, da ima Lloyd George za seboj celokupen britanski narod. Napadi na Lloyd Georgea so v resnici napadi na strukturo francosko - britanskega sporazuma. »Times« izjavlja, da je gornješlezjska kriza že minula. Rešitev tega vprašanja je osebna Briandova zasluga. »Morning Post« pa pravi, da se mora Francija vsled njenih velikih žrtev posebej upoštevati.

»Japonska povrne Kitajski Santung.« Japonski poslanec v Pekingu, ki se odpravlja na Kitajsko, je izjavil novinarjem, da gre tja v svrhu, da bo delal za sporazum med Japonsko in Kitajsko. Najvažnejše vprašanje, ki se ima rešiti, je povrnitev polotoka Santunga. Poslanec upa na popolni uspeh.

»Indijski proti obisku angleškega prestolonaslednika.« »Mail Herald« poroča iz Bombaya, da je stalni odbor vseindijskega shoda sklenil, da bodo Indijci bojkotirali waleškega princea, ki hoče obiskati Indijo na jesen ali na zimo. Bojkot se bo vršil na ta način, da ljudstvo ostentativno izostane od slavnosti, ki se napovedujejo za to priliko.

»Proslava obletnice Jauresove smrti.« Francoski socialisti so v nedeljo proslavili v Parizu obletnico smrti Jauresa, ki je bil umorjen 31. julija 1914. Komunisti se proslave niso udeležili. Privikrat po izbruhu vojne je nastopil nemški govornik pred francoskim občinstvom. Nemški neodvisni socialist Crispian je kot zastopnik delavske internacionale govoril nemški. Poslušalci, ki ga niso razumeli, so mu viharno aplavdirali, ko je izpregovoril besede proletarijat, kapitalizem, imperijalizem, socializem in Jaures. Med njegovim govorom ni prišlo do nobenega incidenta.

»General Brusilov in ruska sovjetska vlada.« Moskovska vlada je poverila vrhovnemu poveljniku rdeče vojske generalu Brusilovu diplomatsko pogajanja z vlado Kemal paše in z vladami držav, ki mejijo ob Perzijo.

»Aretacija komunistov v Nemčiji.« Iz Berlina poročajo, da so policijske oblasti aretirale več komunistov, ki so pozivali delavstvo na oborožen upor proti sedanji vladi.

»General Brusilov in ruska sovjetska vlada.« Moskovska vlada je poverila vrhovnemu poveljniku rdeče vojske generalu Brusilovu diplomatsko pogajanja z vlado Kemal paše in z vladami držav, ki mejijo ob Perzijo.

»Aretacija komunistov v Nemčiji.« Iz Berlina poročajo, da so policijske oblasti aretirale več komunistov, ki so pozivali delavstvo na oborožen upor proti sedanji vladi.

»General Brusilov in ruska sovjetska vlada.« Moskovska vlada je poverila vrhovnemu poveljniku rdeče vojske generalu Brusilovu diplomatsko pogajanja z vlado Kemal paše in z vladami držav, ki mejijo ob Perzijo.

»General Brusilov in ruska sovjetska vlada.« Moskovska vlada je poverila vrhovnemu poveljniku rdeče vojske generalu Brusilovu diplomatsko pogajanja z vlado Kemal paše in z vladami držav, ki mejijo ob Perzijo.

»General Brusilov in ruska sovjetska vlada.« Moskovska vlada je poverila vrhovnemu poveljniku rdeče vojske generalu Brusilovu diplomatsko pogajanja z vlado Kemal paše in z vladami držav, ki mejijo ob Perzijo.

Telefonska in brojojavna poročila.

»KRIZA V VLADI.« — Beograd, 5. avgusta. (Izvir.) V vladi je te dni nastopila permanentna kriza. Glavne težkoče povzročajo vprašanje popolnega zblizanja med demokrati in radikali. Predsednik demokratskega kluba g. Ljuba Davidović je včeraj poslal ministrskemu predsedniku g. Nikoli Pašiću obširno pismo, v katerem mu javlja stališče demokratskega kluba.

»SOCIANI DEMOKRATI PRI VLADI.« — Beograd, 5. avgusta. (Izvir.) Zastopniki socialnodemokratične stranke Korač, Bukšeg in posl. Divac so včeraj predložili ministrskemu predsedniku Pašiću obširno spomenico, v kateri navajajo vse zahteve delavstva po socialni zaščiti, uvedbo socialnega zavarovanja in druga pereča vprašanja. Spomenica tudi omenja teroristično propagando med delavstvom in pravi, da je socialna demokracija načelna nasprotnica takega gibanja. Enako spomenico je gorenja deputacija izročila tudi ministru notranjih del Pribojeviću in ministru za socialno politiko dr. Kukovcu.

»DR. ZANELLA V BEOGRADU.« — Beograd, 5. avgusta. (Izvir.) Predsednik reške vlade dr. Zanella je došel v Beograd in je imel včeraj daljše konference z min. predsednikom g. Nikolo Pašićem. Konferenca se je tikala baroškega vprašanja, čegar nujna rešitev je v interesu gospodarskega razvoja Reke

»Spopadi med Cehi in Nemci.« — d Praga, 4. avgusta. Ministrski predsednik dr. Černy je podal danes v senatu vladno izjavo glede dogodkov v Ustju. Dejal je, da so dne 18. julija Nemci priredili zborovanje proti davkom in govorili, da je češkoslovska država nastala s silo, ropom in korupcijo. Žalili so vojsko in zahtevali, naj se davki ne plačajo. Vled tega je med češkoslovske demobilizirane legionarje zavladalo veliko ogorčenje. Teden kasneje so Cehi priredili kot odgovor protestni shod, ki so ga pa Nemci izživalo motili in zlasti legionarje psovali. Vled tega je prišlo do sporadov, pri čemer je bilo nekaj oseb pretepenih. Preiskava še ni končana.

»Mir med fašisti in socialisti.« — d Rim, 3. avgusta. Po pogajanjih, ki jih je predsednik parlamenta De Nicola vodil več tednov, se je danes popoldne sklenil mir med fašisti in socialisti. Dogovor vsebuje določbe, da morata obe stranki vrniti oropane predmete, da se mora odstavljeno socialističnim županom vrniti županska mesta in da se morajo emblemi obeh strank medsebojno spoštovati. Musolini je v »Popolo d'Italia« izjavil, da napram odporu posameznih fašistovskih skupin prevzema popolno odgovornost za dogovor.

»Rim, 4. avgusta. K sporazumu med fašisti in socialisti je napisal glavni voditelj fašistov poslanec Mussolini v listu »Popolo d'Italia« članek, katerem pravi: »Sklep pomirjenja med fašisti in socialisti je že dovršeno dejstvo. Po mnogih težkočah smo dospeli do tega rezultata. Fašist je pripravljen za mir, kadar je to v interesu vsega naroda. Naš narod sedaj nujno potrebuje miru, da se zbere in pripravi za svojo boljšo usodo. Bitka je dobljena. Lahko pojemo zmago, toda jaz sem zelo vznemirjen, kaj bo jutri. Zmaga je dejstvo ali sedaj treba razmišljati, kako se ta zmaga uporabi. Pričenja nova doba zgodovini italijanskega fašizma, ki gotovo ne

»RAZMEJITEV Z MADŽARSKO.« — d Beograd, 4. avgusta. Komisija za razmejitev z Madžarsko bo v kratkem začela svoje delo. Za člana komisije je za naše strani določen konjiški polkovnik Vojin Čolak Antić, dosedanji komandant v Baranji.

»BOLGARIJA IN RUSIJA.« — d Beograd, 4. avgusta. Prešbiro poroča iz Pariza: Po poročilih iz Kodanija se nahaja bivši bolgarski častnik A v r a m o g v Berlinu, kjer se bodo vršila pogajanja med Bolgarsko in Rusijo za gospodarske stike med obema državama.

»ANGLEŠKI LISTI O POLOŽAJU V BOLGARIJI.« — dBeograd, 4. avgusta. Prešbiro poroča iz Londona: »Morning Post« piše, da je bolgarska vlada silno obupana, ker je izgubila na zunaj vse zaupanje in ugled. Stamboljski demontira razne vesti, ki se tičejo Bolgarske, toda nihče mu ne verjame, niti njegovi sosedji, ki prete s sankcijami. Zdi se, da Bolgarska nekaj pripravlja proti Grški. Če bi se Grški ne posrečila njena akcija v Mali Aziji, tedaj bi lahko izbruhnil požar. Vendar pa dopisnik ne verjame takim kombinacijam.

»ROMUNSKA VLADA PROTI KOMUNISTOM.« — d Varšava, 4. avgusta. Po semkaj došlih vesteh je romunska vlada social-

»VOJAŠKA KONVENCIJA S ČEŠKOSLOVAŠKO.« — d Beograd, 4. avgusta. Danes ob 11. je ministrski predsednik Pašić sprejel generalštabnega polkovnika Kalafatovića, ki mu je poročal o svojem potu v Prago. Kakor znano, je bil g. Kalafatovič v Pragi radi sklepa vojaške konvencije med Jugoslavijo in Češkoslovaško.

»IZ DEMOKRATSKEGA KLUBA.« — d Beograd, 4. avgusta. Demokratski klub se je na svoji današnji seji posvetoval o agrarni reformi v južni Srbiji. Sklenil je, da se zahteva stroga izvedba člena 42 ustave, po katerem naj bi čivčije postali popolni lastniki zemlje in da torci ne bi plačali haka. Vladi se prepušča, da po potrebi in uvidevnosti plača siromašnim posestnikom odškodnino. Klub je nadalje razpravljal o poviških na davke. Raznom kluba se je naložila dolžnost, da v finančnem odseku zastopajo stališče, da naj se primankljaj 300 milijonov po možnosti pokrije na drug način in da naj se samo oni del ki bi se drugače ne mogel pokriti, pokrije s poviški na davke.

»ALBANCI HUJSKAJO ARNAVTSKO PREBIVALSTVO NAŠE DRŽAVE — NA UPOR.« — d Prizren, 4. avgusta. Polkovnik Ali Semibeg Kosturaš, glavni poveljnik albanske vojske, ki operira proti Miriditom, je poslal arnavtskemu prebivalstvu v naši državi pismo, v katerem ga pozivlje na upor.

Vojaštvo na teh dogodkih ni bilo udeleženo, ampak je ostalo v vojašnici. Včerajšnje spopade je zakrivilo dejstvo, da so Nemci kljub prepovedi imeli shod. Pri spopadu legionarjev z demonstranti so legionarji res oddali nekaj strelov, ki so ranili devet oseb. En možki je vsled vboda z bajonetom kasneje umrl. Preiskava še ni končana. Vlada bo strogo postopala proti vsem krivcem brez razlike stranke. Ministrski predsednik je h koncu izjavil: Danes je v Ustju mir in ukrenili smo vse varnostne odredbe. Vlada odkritosrčno obžaluje te dogodke, ki gotovo ne bodo pripomogli do tega, da bosta oba naroda mirno živela skupaj.

»bo nič manj ostra in težavna, kakor dosedanja. To je doba duševne preobrazitve, doba praktične aplikacije. Treba postaviti na laž naše nasprotnike, ki so trdili: Vi znate pač razdirati, ne znate pa graditi. Vi se gijbete na torišču negacije, postavljani na pozitivno torišče, pa boste kazali svojo nezmožnost. Vse to je napačno, treba pa z našim delom, ki sedaj prične, dokazati, da je vse to res napačno. Neštevilna so polja na katerih moremo izvrševati svoje novo delovanje.« Mussolino kliče končno svoje fašiste, naj se lotijo krepke delovanja, ki jim ga predpisuje sedanja doba. Fašizem bo torej še nadalje deloval, ali tako, kakor pravi Mussolini, ali tako, kakor se bo razvil v bodoče razmerje med fašisti in komunisti ter še drugimi njihovimi nasprotniki, tega ne more danes nihče reči. Vsekakor to tako naglašano pomirjenje z daleka ni tisto pomirjenje, ki se ga je pričakovalo in ki ga italijanska država nujno potrebuje. Bati se je še hudih sporov in bojev med fašisti in njihovimi nasprotniki, predno pride res do kakega miru ali vsaj premirja v Italiji.

»no komunistično stranko proglasila za nepostavno, da bi mogla upravičiti proti njej izjemne odredbe. Vse strokovne organizacije so bile razpuščene ter je bilo aretiranih mnogo komunistov.

»VAL TERORISTIČNE PROPAGANDE V SPANJLI.« — d Barcelona, 3. avgusta. Zadnje čase je zaprla policija več delavcev, ki so bili osumljeni, da snujejo teroristične organizacije. Civilni guverner je izjavil, da treba zapreti vse člane teroristične organizacije. Tekom obravnave so oblasti dobile upogled v zločinske naklepe teroristične organizacije. Eden izmed obtožencev je izpovedal, da je bil na dan atentata na župana pripravljen avtomobil z atentatorji, ki bi bili umorili guvernerja in policijskega predsednika, ko bi bila ta dva prišla obiskat ranjenega župana.

»NEMIRI V VLADIVOSTOKU.« — d Moskva, 4. avgusta. Po poročilu iz Cite so vsled terorja rdečih čet ponoči 26. julija v Vladivostoku izbruhnil nemiri. Razstreljena sta bila dva vodovoda. Vstasi so zavzeli železniško križišče 26 vrst vzhodno od mesta. Posamni oddelki vstavev se bližajo Vladivostoku. V mestu je bilo aretiranih mnogo delavcev. Vse ladje protovoljne flote so pripravljene s polno paro. Delavci v strojni tovarnah so stopili v stavko.

Službeno potovanje kr. pokrajinskega namestnika.

— d Celje, 4. avgusta. Gospod minister in pokrajinski namestnik Ivan Hribar se je odpeljal iz Ljubljane danes ob 6.30 na službeno potovanje proti Celju. Na poti, zlasti na delu bivše Štajerske, so mu vihrale mnogobrojne zastave v pozdrav, posebno v trgih Vrnskem in Zalcu.

Celje, kamor je prispel ob 8.15, si je nadelo praznično lice. Raz hiš so vihrale državne in narodne zastave. Od 9. do 12. je gospod minister sprejel zastopnike državnih uradov, vojaških oblasti, duhovništva, okrajnih odborov, župane, korporacije, društva in nebrž deputacij.

Po končanih sprejemih je gospod minister posetil celjskega opata g. Fr. Ogradija, namestnika odsotnega komandanta mesta in celjskega vojnega okruha, podpolkovnika Frana Chestelicha in Jovana Naumovića, župana mesta Celja dr. Juro Hrašoveca in predsednika okrajnega sodišča dvornosodnega svetnika dr. Josipa Kotnika. Gospod minister je napravil tudi poset pri g. soprogu ministra za socialno politiko dr. Kukoveca.

Ob 13. je priredil g. minister obed v veliki dvorani hotela Union. Zbrane goste je pozdravil v daljšem govoru, v katerem se je spominjal celjskih grofov in njihove prve inicijative, da priborijo sebi in našemu narodu suverenost. Razvil je nakratko mučeniško zgodovino slovenskega naroda do osvoboditve in ujedinjenja pod žezlom narodne dinastije Karagjorgjevičev. Zaključil je svoj govor s pozivom na goste, da pozdravijo naša najvišja državna in narodna predstavnika kralja Petra I. in prestolonaslednika Aleksandra, čemur so se odzvali gostje z burnimi živjicami.

Celjski župan dr. Hrašovec je v daljšem govoru pozdravil g. ministra, starega znanca celjskega okraja, in v krasno zasnovanem govoru omenil zaluge tega narodnega mučenika za naš narod. Živjicami na gospoda ministra so zaključili njegov govor. Po obedu se je gospod namestnik še dalje časa ljubeznivo razgovarjal z navzočimi gosti in ob 17.20 nadaljeval svoje službeno potovanje v Rogaske Slatine.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. avgusta 1921.

— Zakaj g. Pesek ne bo ljubljanski župan? Naš list je od vsega začetka zastopal stališče, da naj vlada predloži izvolitve g. Antona Peska za ljubljanskega župana v najvišje potrjenje. Na to stališče smo se postavili zgolj iz stvarnih razlogov, ne da bi pri tem upoštevali strankarskih ozirov, ki so nam narekovali, to je jasno, odločen odpor proti osebi zlasti pa politiki g. Peska. Vlada krogi so bili v tem vprašanju drugega mnenja in »Juro« je že pred večerajšnjim zabeležilo vest, da g. Pesek ne bo predložen v najvišje potrjenje. Z ozirom na to vest smo se obrnili na našega beogradskega izvestitelja s prošnjo, naj se točno informira na merodajnem mestu, v koliko odgovarja resnici vest o ljubljanskem županskem vprašanju. Naš izvestitelj nam je danes sporočil, da je vest absolutno točna. — G. Anton Pesek torej ne bo ljubljanski župan! Kakšni motivi so vodili vlado, da se je odločila odrediti Peskovi izvolitvi najvišje potrjenje, nam ni znano, vemo samo to, da je bil eden glavnih nagibov za ta ukrep predvsem to, da so takoj po Peskovi izvolitvi za župana glasila narodno-socialno-klerkalno-komunistične zveze proglasila, da je s Peskovo izvolitvijo za župana zmagala v Ljubljani avtonomistična struja, ki bo takoj ob konstituiranju novega občinskega sveta sprejela deklaracijo za avtonomijo Slovenije. Govoričenje Peskovega organa, da so demokrati inigrali, da g. Pesek ne bo ljubljanski župan, je torej deplasirano. G. Pesek, ki je tako zelo koprnel po županskem dostojanstvu, se naj zahvali za fijasno in blamažo svojemu glasilu, pred vsem pa organu svojih klerikalnih zaveznikov, ki je ob njegovi izvolitvi od radosti poskakovalo in trbilo v svet, da je s Peskom zmagala v Ljubljani avtonomistična ideja, ki se bo uveljavila že takoj v prvi seji novega občinskega odbora.

— Stojan Protić v Mariboru. Iz Maribora nam poročajo: Skoro vsi naši listi so vedeli povedati, da se je minister n. r. Stojan Protić te dni nahajal v Mariboru in da se pelje od tu z avto v Prekmurje. Ta vest je samo deloma točna. Stojan Protić se je po kratki konferenci s klerikalnimi politikmi odpeljal ne v Prekmurje, marveč nazaj v Rimske Toplice in sicer z vlakom v tretjem razredu in v družbi — detektivov. Ko je bil sprevodnik opozorjen na visokega gosta, in naj mu rezervira I. razred, se je g. Protić kratko zahvalil čez — da se vozi raje v tretjem razredu.

— Grof Erdödy. Iz Planine nam javljajo, da je madžarski grof Erdödy izginil preko meje. V Planini je pustil svoj avto.

— Kdo so ti koroški in primorski begunci? »Jugoslavija« ima pod naslovom »Begunci, čujte!« notico, v kateri pravi med drugim: »Vodite lji JDS nas begunce javno zasmejuje kot »begunce«. Ta stranka izdaja časopise, ki so v največjo sramoto našemu narodu. JDS je stranka denuncijantov, katere obnašanje je ogabnejše, kakor gonja nekdanje Sušterskič-Lampetove klike. Begunci zapomnite si to in pokažite hrbet tej laži demokratski stranki!« Pod to notico stoji podpis »Koroški in primorski begunci«. Prav radovedni smo, kdo so ti »koroški in primorski begunci«, ki pod firmo anonimnosti tako junaško mečejo gnoj in blato na demokratsko stranko in njene liste. Z imeni na dan, da bomo vedeli, kdo si upa nepooblaščen govoriti v imenu primorskih in koroških beguncev!

— Izlet slovenskih kmetovalcev v Srbijo. »Samouprava« poroča: »Kmetijska družba za Slovenijo« je sklenila, da napra-

vi to jesen izlet v Srbijo. Načrt tega potovanja še ni natančno in definitivno sestavljen, vendar pa se delajo z velikim navdušenjem že sedaj vse potrebne predpriprave. Izletniki bodo izključno slovenski kmetovalci, ki so izrazili željo, da posetijo Srbijo in njene seljake, napram katerim gojijo iskrene in rodoljubne simpatije. Izletniki prisop skupno do Beograda. Tu pa se razdele v dve skupini; ena se napoti proti Obrenovcu, druga pa proti Smederevu. Smoter obeh skupin je, da posetijo srbske vasi in seljake ter se pouče o njihovih zadrugah in drugih napravah. Naše občine priredijo povsod posetnikom, kakor se da pričakovati, preprosto ali bratski sprejem. Obe skupini se kasneje zopet združita nekje v centralni Sumadiji, od koder bosta na to zopet skupno nadaljevali pot na jug. »Samouprava« pripominja k tej vesti: »Javljajo to radostno vest svojim čitateljem, zlasti pa našim kmetijskim slojem, smatramo za svojo rodoljubno dolžnost izjaviti, da nas ta pokret slovenskih kmetovalcev nad vse raduje!« Čim bližje očem, tem bližje srečaji pravi naše ljudstvo. Naj bi ta neposredni sestanek ljudstva z ljudstvom doprinesel k vzajemnosti in ljubezni med Sumadinci in severozapadnimi brati!

— Vsa društva in organizacije, ki namoravajo aranžirati v dneih »Ljubljanskega velikega semnja« od 3. do 12. septembra 1921 v Ljubljani katerekoli prireditve bodisi zabavnega, kulturnega ali poučnega značaja, so pozivajo, da nemudoma javijo dan in vzpored uradu »Ljubljanskega velikega semnja«. Sejmški urad namerava namreč podati v oficijelnem sejmskem katalogu kratak pregled raznih prireditev in zabav v dobi velesemnja, in opozoriti nanje številne izvenljubljanske posetnike semnja.

— Razstavni odsek ljubljanskega velikega semnja je na svoji seji dne 3. avgusta t. l. definitivno odločil prostore za posamezne razstavljalce. Podjetja, ki so se prijavila k udeležbi, bo Sejmški urad te dni obvestil, kje so jim dodeljeni prostori.

— Naši trgovski akademiki v Pragi. V nedeljo je dospel v Prago pod vodstvom profesorja Karlovića 50 trgovskih akademikov iz Zagreba.

— Podoficirska artilerijska šola v Kragujevcu sprejme meseca septembra 1921, 200 gojencev. Pogoji so na vpogled v mestnem vojaškem uradu v Mestnem domu.

— Vozne ugodnosti na državnih železnih. Ministrstvo za promet je pooblastilo inšpektorat državnih železnic v Ljubljani, da sme za eno potovanje izdajati nakaznice za polovično vozno ceno: I. aktivnim častnikom v uniformi ali v civilni obleki in njih rodbinam (višji imajo pravico do vseh treh razredov, nižji pa samo do II. in III. razreda) in 2. vojaškim uradnikom, državnim civilnim uradnikom in učiteljem narodnih šol in njih rodbinam kakor tudi vpojencem te vrste in njih vdovam in otrokom, dalje slugam in njih rodbinam (višji uradniki imajo pravico do vseh treh razredov, nižji uradniki do drugega in tretjega razreda, sluga pa samo do III. razreda). Interesente opozarjamo na tozadevni razglas v »Uradnem listu« št. 91.

— Volitve v obrtno sodišče. Razglas mestnega magistrata z dne 4. avgusta 1921 se glasi: »Vsi razpis ministristva za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani z dne 1. avgusta 1921, št. 5297-21 naznanjamo v zmislu paragrafov 3, 6 in 20 iz ministristvske naredbe z dne 23. aprila 1898, drž. zak. št. 181, da bodo volilni imeniki za volitev prisodnikom in namestnikom v obrtno in vzklicno sodišče razgrnjeni vsakomur v vpogled v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani od 9. do 13. avgusta in od 16. do 18. avgusta vsakokrat od 8. do 13. ure popoldne. V tem roku je podati reklamacije zoper volilne imenike, katerih je osem: V I. skupini so vpisani veleobrati (izvzemši trgovski), v II. skupini mali obrati (izvzemši trgovski), v III. skupini trgovski obrati, v IV. skupini pa obrati, na katerih spore se je razširila pristojnost obrtnih sodišč v zmislu par. 41. zakona z dne 16. januarja 1910, drž. zak. št. 20. V vsaki skupini so vpisani: v I. razredu delodajalci, v 2. razredu pa delojemalci. Reklamacije se smejo nanesti na to, 1. da se ni vpoštevala lastna volilna pravica reklamantova, 2. ker so se sprejele v volilni imenik osebe, ki nimajo volilne pravice in 3. da se komu lastno podjetje z vsemi de-

lojemalci prideli gotovi volilni skupini in 4. radi krajevne in stvarne pristojnosti obrtnega sodišča glede gotovega podjetja. V prvem slučaju morajo biti reklamacije opremljene z listinami in prilogami, potrebnimi za presojo upravičenosti reklamacije. Radi sestave kandidatih list se opozarja: I. da more biti izvoljen le tisti moški, a) ki je vpisan v volilni imenik, b) ki je jugoslovanski državljan, c) ki je nad 30 let star, d) ki je samopraven (ki ni pod skrbstvom, kuratelo itd.). II. Ne more pa biti izvoljen tisti, ki vsled kazenske razsodbe ne bi mogel biti nastavljen pri sodišču.

— Posledice suše na Štajerskem. Pišejo nam: Polja, senožeti po hribovitih terenu in dravskem polju so požgana, krompir, fižol, koruza se strašno suši, ugodnejše kažejo polja in senožeti le v dolinah v podnožju gorovja ter na močvirni zemlji. V vseh mestih se žutijo posledice na živilskem trgu; zelnjave prihaja čim dalje manj in postaja vsak dan dražja, za tržne cene se nihče ne zmeni. Primanjkuje vode tudi v sicer globokih vodnjakih, tudi v Mariboru je prišla pešati vodovodna naprava. Kostanjevi nasadi po Mariboru (zlasti ob cestah) se že suše, oziroma so večinoma že posušeni, okrog njih se vidi odpadlo listje kakor meseca novembra. Cene senu so za polovico poskočile, ker ni prav nobenega izgleda na otavo, tudi če bi zdaj prišlo do večjega dežja. Edino vinogradnik kažejo povprečno zelo ugodno.

— Roman tretih src. Mlad Slovenec, ruski vjetnik, se je kmalu po prevratu vrnil v svojo domovino, kjer je začel intimno ljubavno razmerje z neko uradnico. Že takrat se je obče šušljalo in pozneje tudi glasno govorilo, da je mladi ljubimec že oženjen in sicer na Ruskem, kjer da ima svojo ženko. Toda kdo bi verjel takim govoricam; zlasti srečna zaljubljenka je smatrala vse to za izraz nevolnosti. V tej sreči se ji nima je rodil sinček, ki je nežne srčne vezi le še podvojil. Toda sreča je optočena. V tej silni vročini je mali sinček umrl. Zalost nezakonske dvojice je bila brezmejna. No, pa je prišlo tudi silno presenečenje: Nekega jutra se pojavi v stanovanju in nekdanjega ruskega vjetnika mlada, sloka in sesusena ženska — njegova prava, poročena žena! — Zdaj se govori, da se bo dal ločiti od svoje žene ker ga srce vleče k drugi. Pustil bo ubogo Rusinjo v tujini v bedi in pomanjkanju. — Tudi žrtev svetovne vojne!

— Roman mlada Škofjeločanke. Mlada Škofjeločanka K. je bila za sobarico v nekem beogradskega hotela. Seznanila se je z mladim, zvitiim Židom Mojzosem Braunom iz Jeruzalema. Žid se je baje z vso dušo zaljubil v njo. Škofjeločanka je odšla pred meseci iz Beograda domov v mikavno škofjeloško ehribe. Izidor za njo. Sklenili so zaroko in pripravljali poroko. Izidorju je Škofjeločanka kupila za 6200 K razne lepe obleke. Izidor sam pa je znal premamiti tudi nekega gospoda za 6000 K. Hebrejec pa je vpošteval tudi verski moment svojega dekleta. Njej na ljubo se je dal krstiti v župnijski cerkvi. Bila je lepa slovesnost. Ko pa se je bližal dan poroke, jo je krščani Žid popihal v Avstrijo. Zalučnemu dekletu je poslal še — zadnji pozdrav.

— Odločen volilec. Anton Peperko želez. delavec je ob času volitev v konstituantno (v Mariboru) kljub opevanju opozoritvi volilne komisije, da mora v vsako skrinjico seči z roko, naravnost in demonstrativno spustil krogeljico v 7. skrinjico. Kazenski senata v Mariboru ga je obsodil na 10 dinarjev globe.

— Afera Deng, stavbenika v Ptujju. Še zdaj ni končana. Deng je bil radi krivega pričevanja že trikrat pred poto, dvakrat obojen (enkrat na 5, drugi na 2 leti). Vsled ničnostne pritožbe pride cela ta obožena afera zopet v razpravo sicer to pot pred kazenskim senatom Maribor.

— Male tatvine v Ljubljani. Neke 13letna blondinka je ukradla služkinji Mariji Vičič v Trnovem denarico z 160 K gotovine. — Hišni posestniki Leopoldini Weiss v Židovski stezi št. 6 je nekdo ukradel velikega, kratkodaškega psa, »Piko« po imenu. — Posestniku Jakobu Vidmarju v Zg. Šiški je neznan postopač odnesel par dobrih škornjev.

— Tatvina zlatine. Stojan Cikota iz Bosanske Dubice je odšel v Celje, ker je bil namenjen za svojo soprago in vsakinjvo v zdravilišče Dobro pri Celju. V brzovlaku je oddal kovčeg. Na kolodvoru v Celju je šele drugi dan opazil, da mu je bila prtljaga med vožnjo ali pa v Celju, kjer je ostala čez noč, pregledana. Tat mu je odnesel za 15.000 K zlatine.

— Fin. resp. Peter Dokel je bil pri zadnji poroti v Mariboru obojen na 7 let t. j. ker je ustrelil obmejnega rdarja Nardina. Dokel se je pritožil nad previsoko kaznijo. Višje dež. sodišče v Ljubljani je to pritožbo zavrnilo in potrdilo razsodbo potojnega senata.

— Sentiakobski semeni v nedeljo. 7. avgusta v dolenjih prostorih vojaškega strelišča na Dolenjski cesti se vrši ob vsakem vremenu, ker je za več sto ljudi prostora pod streho.

— Na vrtu Park hotela Tivoli od 6. avgusta vsaki dan prava sveža turška kava.

Vreme.

Deževna doba.

— Gradec, 5. avgusta. Včeraj ob 2. popoldne se je pojavil nad Gradcem gost oblak. Začelo je polagoma deževati. Temperatura je padla takej od 22° na 17° C. Deževni oblaki so se od tu pomikali proti jugu. Meteorologi so mnenja, da nastane

sedaj daljša doba mrzlih in deževnih dni. Po vsej Štajerski je padlo precej dežja. Na nekaterih krajih so bile velike nevihte. Pri Nikolsburgu, okraj Ljubno, je bila močna nevihta. Hudourniki so razdrli železniško progo. Poplavljen je bil železniški tir tako močno, da se je moral en vlak ustaviti. Železniški promet med Ljubnom in Brukom je bil do danes jutraj ukinjen.

— Dunaj, 5. avgusta. Vremenska poročila javljajo, da je v Srednji Evropi večeraj povsod deževalo. Na Solnograškem in Predarlškem je padlo mnogo dežja. Fudi na Češkem in v Nemčiji je bilo deževno.

— Ljubljana, 5. avgusta. Včerajšnji dež je bil blagodejen. Povzročil je takelšnje padanje temperature. Znatno pa se je dvignil barometer. Od 740 mm večeraj pred dežjem na 756 mm danes jutraj.

Kultura.

— »Chez nous« »Pri nas doma.« Tako je naslov knjigi, ki jo je ravno izdal v francoščini Jos. pl. Pesquidoux. Piše o »gobah«, »ribolovu«, o »kolinah«, o »divjih kozah« v zasneženih planinah, o »žetvi« itd. Pisatelj je upravitelj velikih posestev in živi daleč proč od Pariza. Ko se je človeški rod že preveč oddaljil od naravnega življenja, ki ga živi priprosto, zemljo obdelujoče kmečko ljudstvo in se je udal nerovznim nasladam v velikih mestih, so nastali klici: »Nazaj k naravi!« — »Retour chez la nature!« (Rousseau i. dr.)

Tako se opaža tudi sedaj v francoski literaturi, da se rado opisuje v romanih in novelah razne lepote, udobnosti in prijetnosti življenja na deželi, po kmetijah in velespeštvih. Tam se more opazovati delovanje naravnih sil, veseleč se pri tem velikih dobičkov, ki jih daje za zdrav trud in znoj dobro in skrbno obdelana zemlja in z ljubeznijo in razumom gojena in oskrbljena domača žival.

V prvi vrsti morda gledati človek na to, da si preskrbi »vsakdanji kruh«. Tako so že stari narodi poudarjali: »primum vivere dein philosophari«; najprej udobno življenje potem šele pride razmišljanje o višji kulturi, raznih iznajdbah in kulturnih pridobitvah sploh.

Ker je med našim čitajočim občinstvom že dosti francoščine večjih ali učehih se ljudi, toplo priporočamo to novo delce. Citatelj bo mogel za izpremembo tudi še kaj drugega čitati, kakor ono večno pesem o ljubečih srcih, srečah in nesrečah po svetu. J. M.

— Rozman Ivan: »Srečni lovec«. Korlačnica za klavir, enoglasno petje in vilo. Cena K 32. Dobiva se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani in v drugih knjigarnah v Sloveniji. Ta skladba, prva jugoslovanska lovska korlačnica, bo v glasbenih krogih zbudila zanimanje, še posebno pri lovcih, katerim je v prvi vrsti namenjena. Dosedaj nismo imeli za lovski sport nobene primerne pesmi kakor na pr drugi narodi. Prav umestno je, da je g. avtor izdal to skladbo, ki se mu je zelo posrečila in se bo zaradi melodioznosti in lahkega sloga pri nas kmalu udomačila ter postala prava slovenska lovska himna.

— Mariborsko narodno gledališče. »Pravda« javlja, da je prešlo Narodno gledališče v Mariboru v last prosvetnega ministristva in da bo dobivalo letno 50.000 dinarjev državne podpore. Prosvetno ministristvo bo imenovalo upravnika in ostalo esobije.

Sokolstvo.

— Sokolski dan na Bledu. Vse občinstvo se ponovno opozarja na Sokolski dan na Bledu, ki se vrši dne 7. avgusta t. l. Bratska društva pa se naprošajo, da s svojo veliko udeležbo pripomorejo k uspehu. Vsa na Bledu bivajoča publika naj se prepriča, kaj premore vzorna disciplina in vztrajno de'o. Ostalo občinstvo važno v naše prelepe letovišče, da pozdravi ponosni Triglav, ki bo ta dan lahko z neomajno zavestjo zrl na vse zbrane Sokole in Sekolce. Telovadba se vrši ob 3. popoldne v Zaki. Zdravo!

— Sokol I. ima 14. in 15. avgusta svečano otvoritev novega telovadišča. Vprašalne pole glede udeležbe so rozpslane. Se neprijavljena društva so prosjena za odgovor čimpreje.

— Sokol I. uljudno prosi vsa ona društva, katera dosedaj še niso prijavila sodelovanja pri otvoritvi telovadišča, da blagovolijo to čimpreje javiti. Odbor.

— Sokol v Sv. Pavlu pri Preboldu priredi v nedeljo, dne 28. avgusta 1921 svoj prvo javno telovadbo, spojeno z velikim vrtno veselico na vrtu g. Franc Venenika v Sv. Pavlu pri Preboldu. Pridite vsi, ki se zanimate za naše lepo sokolsko delo!

Turistika in sport.

— Novo planjsko kočvo namerava zgraditi mariborska podružnica SPD na Planinščici pod Ostrico na križišču pota, ki vodi s Škarij na eni strani skozi Grlo proti Okrešlju in na drugi strani preko Klemenškove planine k Plesniku. Svet za stavbišče je pred kakšnimi 18 leti kupila Savinska podružnica SPD, od katere ga je sedaj kupila mariborska podružnica. Ta je že pričela z gradbo pota skozi Grlo.

— V Savinskih planinah zadnje dni kar mrgoli turistov, zlasti na štajerski strani. V Piskernikovem zavetišču v Logarski dolini in Frischaufovem domu na Okrešlju je dneвно tak naval, da je jedva mogoče dobiti prenočišče. Ker ni bilo mogoče računati s takšnim navalom, je prehrana tch številnih posetnikov zelo težavna.

— Wiener Sportklub: Ilirija. V soboto in nedeljo, 6. in 7. t. m. se vrše na prostoru Ilirije mednarodne tekme med kombiniranim moštvo Wiener Sportkluba in Ilirijo. Wiener Sportklub gostuje s tem v Ljubljani drugič. Lani je podalo njegovo kompletno I. moštvo najlepšo igro v sezoni in zmagalo 6 : 0.

Wiener Sportklub se nahaja med čelnimi dunajskimi klubi. Smatra se ga poleg Rapida in Amaterjev za najboljšega interpretata izvrstne dunajske nogometne šole. — V soboto se prične tekma ob četrt na 19., v nedeljo ob 18. Predprodaja vstopnic v trgovinah Kane in Pevalak v Židovski ulici.

Društvene vesti.

— Koncert v Laškem. Iz Laškega nam pišejo: G. Mira Dev - Costaperaria, znamenita koncertna pevka, ki biva sedaj na tovišču na Laškem, priredi na prošnjo tržanov v soboto, dne 6. avgusta t. l. v sokolski dvorani v Laškem koncert z izbranim programom. Na glasovirju bo spremljala konzervatoristka gđ. Kocuvanova iz Celja. Sodeloval bo pa tudi sokolski salonski orkester. Prepričani smo, da bo koncert dveh tako znanih umetnic privabil razven domačinov tudi večje število gostov iz Celja, Rimskih toplic i. dr. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina se uporabi za narodne namene.

— Prostovoljno gasilno društvo v Dobropolah priredi dne 14. avgusta t. l. slavnost 20letnice svojega obstanka. Na sporedu je ob pol desetih sv. maša, pop. ob 15. ljudska veselica poleg železniške postaje z godbo, petjem, srečelovom itd. Vstopnina 2 dinara, za gasilce 1 din. Zaradi preproste nabave gasilnega orodja se preplačila hvalično sprejemajo.

— Električna zadruga v Sp. Šiški priredi v nedeljo, dne 7. t. m. ob 10. dopoldan v telovadnici ljudske šole izvanredni občni zbor. Dnevni red je bil obavljen po lepakih v trgovinskih izložbah in na občinski deski. Člani se vabijo, da se istega zanesljivo udeležo.

Gospodarske vesti.

Borze.

— d Zagreb, 4. avgusta. Devize: Dunaj 17.35—17.50, Berlin 216—216.50, Budimpešta 44—44.50, Italija 748—752, London 635—637, London ček 632 do 634, New York ček 174—175, Pariz 1350—1354, Praga 221—222.50, Švica 2915—2930. Valute: dolarji 173—173.50, avstrijske krone 18—18.50, carski rublji 18.50—20, 20 kron v zlatu 0—600, francoski franki 0—1345, napoleonidori 595—597, nemške marke 215—219, češkoslovaške krome 225—0.

— g Naš konzulat v Milanu. Naša vlada je nameravala ustanoviti v Milanu trgovsko agencijo, toda na željo italijanskih diplomatskih krogov se ustanovi v Milanu jugoslovanski konzulat.

— g Privatne železnice pod državnim nadzorstvom. Beograd, 4. avgusta. (Izvirno.) Minister za socialno politiko je izdelal odredbo, glasom katere pridejo privatne železnice pod državno nadzorstvo.

— g Važno za lesne trgovce in industrijalce. Ministrstvo gozdov in rudnikov. Glavno gozdarsko ravnatelstvo, je pod št. 15.819 z dne 28. julija 1921, izdalo nasledni odlok: »Vsem nadzorništvom je odrediti, da obvestijo vse lesne trgovce in industrijalce svojega področja, ki prodajajo les v Srbijo in v Makedonijo, da mora imeti vsak sortiment (dekle, letva itd.) žig firme, ki je les prodala. V svrhu varnosti pravilne svojine lesa v Srbiji in Makedoniji odreja čl. 36 srbskega zakona o Sumah in čl. 44 in 45 pravilnika, da mora biti vsa roba žigogana. To odredbo je strogo sprovesti, ker se bo vsa roba, ki bo po 1. septembru 1921 prispela v označene kraje brez žiga, službeno zaplenila po obstoječih zakonih.«

— g Letina. V »Samoupravni« čitamo: Milož Subier, šef kabinega poljedelskega ministra Pucija, se je izrazil napram našemu sotrudniku, da je stanje, v katerem se nahaja naša letošnja letina, vrlo kritično. Po debelih poročilih in na temelju strokovnih mišljenj mora v južnih krajih najkasneje v 8 dneh, v severnih krajih države par rajkajese v 10 dneh pričeti deževati, da bo rešena letošnja letina. Ako se to ne dogodi, ali ako bo začelo deževati šele kasneje, bo letina, zlasti koruza zelo slaba.

— g Nova pogodnost u čekovnom prometu. Dosedaj se je moglo uplativati u čekovnom prometu samo sa uplatnim listovima (položnicama), koje je neko dobio od vlasnika čekovnog konta. Na tm uplatnim listovima je već tiskano ime (firma) vlasnika ček. konta i broj toga konta. Pošto se češče desi, da bi neko htio uplatiti za svoj čekovni račun, a nema pri ruci uplatnog lista glasećeg na dotični čekovni račun, to je direktna čekovnog zavoda u Zagrebu epskrbila veće poštanske urede u Hrvatskoj i Slavoniji s potrebitom zalihom uplatnih listova in bianco. Takove uplatne listove će svako moći da kupi kod pošt. ureda (za sada kod glavnog i kolodvorskog ureda u Zagrebu, te kod ureda Osijek I, Karlovac, Bjelovar, Gospić, Ogulin, Varaždin, Brod i Sisak i) a komad stoji 20 fil. Na njima će uplatioc točno ispisati naziv (ime, firmu) vlasnika čekovnog konta i savsivim jasno broj toga konta. Kod navedenih pošt. ureda će stranka naći u »Popisu vlasnika ček. računa« točno naveden naziv konta i njegov broj — pa se u interesu stranaka, koje uplatuju, preporuča, da točno i jasno ispišu naziv i broj konta, jer inače neće biti moguće knjižiti u dobro dotičnu svotu onome, kome je namjenjena. Kod ostalih većih ureda ovde i u Vojvodini uvediti će se ova pogodnost kasnije, kad se vidi da li odgovara svojoj svrsi.

Polzvedbe.

— Damska torbica z majhno vsoto denarja z zastavnim listom in moško sliko se je našla. Dobi se v trgovini M. Kustrin na Dunajski cesti.

— Zavitek kave so je našel prof. frančiškanski cerkvijo. Dobi se na stojnici Marije Kastelic, Vodnikov trg.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslemšek.
Odgovorni urednik:
Ivan Podržaj.

Perfektna šivilja za otroke se priporoča na dom.
Ponudbe na upr. Slovenskega Naroda pod „Šivilja 5361“

Na dobro hrano se sprejme več gospodov.
Gospodsk. ul. št. 9/1.

Mesečno sobo event. z opoldanskim hranom, bodisi kjerkoli, išče s 1. septembrom trgovca. Cenj. ponudbe pod „Starejši trgovci/5378“ do 15. avgusta na upr. Slov. Naroda. 5378

Filip Seršen
vinogradnik na Podgrađu pri Ljutomeru ima še več polovnjakov izborne vina letnika 1917, 1918, 1919, 1920 po primerni ceni. Pridite ter poskusite!

Išče se samostojen knjigovodja, - korespondent za takojšen nastop. Ponudbe na tovarno Mrbar, Slovenjgradec. 5385

Tražim stolarske pomočnike za gradbeno stolarijo
tvornico pokučva Grabušnik, Varaždin. 5389

Zobozdravnik
DR. RODOSCHEGG
ne ordinira do 23. avg.

Prešanog sijena
zdravog suhog, kupujemo nekoliko vagona.
Ponudbe stali na „Vestra“ trgovinsko dioničarsko društvo Zagreb 5353

Amerikanci - Primorci, pozor!
Na prodaj so: dobre gostilne, trgovine, mlini, lepa kmetijska posestva vsake vrste, veleposredstva in mala posredstva, hiše, vile i. t. d. obrnite se na **Karola Breznika**, Celje Dolgopole ul. 3. 5384

Ugodna naložba kapitala
Delež na premogovniku na Spodnjem Stajskem (SHS) letni dohodek 300.000 Kron, se radi razmer prodaja za 600.000 Kron Ponudbe pod Seiltena Gelegenhelt 1867 na anončno eksped. „Zentral“ Graz, Stajersko, Brandhofgasse 10. 5382

Iščem kuharico
samostojno moč, srednje starosti, ki bi hotela opravljati tudi druga hišna opravila. Biti mora poštena, varčna in snažna, ter se mora razumeti na vsa gospodinjstva dela. Plača 400 K. Ponudbe na tovarno Mrbar, Slovenjgradec. 5386

Javna dražba.
Podpisana trgovska družba prodaja na javni dražbi v ponedeljek dne 8. julija t. l. 11.000 bukovich železniških pragov 260/24/14/14, kateri ležijo na postaji Straža - Toplice pri Novem mestu. Dražba se vrši na licu mesta ob 11. dopoldne. „Globus“ trgovska družba, Brežice ob Savi.

Mladenci iz boljše hiše star 21 let, absolvent drž. trg. šole v Ljubljani, želi vstopiti v svrhu praktičnega izpopolnjenja v trgovino kot **PRAKTIKANT** v boljše specerijsko, kolonijalno oz. delikatesno trgovino v Ljubljani. Pozneje bi eventualno postal tudi družabnik. Ponudbe z navedbo pogojev naj se pošljejo pod „Praktično 5341“ na upr. Slov. Nar. v Ljubljani. 5341

Brivski vajenec
se takoj sprejme. Vpraša se v brivnici KOLIZEJ. 5371

Prodajalco
sprejme takoj modna trgovina Kotte Ljubljana. 5372

Išče se kontoristinja
zmožna slovenskega in nemškega jezika, spretna strojepiska in stenografinja, za večjo manufakturno podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod „Spretna moč 5363“ na upravništvo Slovenskega Naroda. 5363

Vrtnarja,
kateri se dobro razume pri sočivju in cvetlicah, se sprejme s 1. avgustom ali 15. septembrom. Neženjen, ali dvoječa brez otrok imajo prednost, ter naj vpošlje svoje ponudbe z označbo zahtevane mesečnine in spričevalnimi prepisi na upr. Slov. Naroda pod „Vrtnar 5335“.

Gospodična
išče službe kot gospodinja, ki zna kuhati in šivati, gre najraje h kakemu gospodu ali udovcu brez otrok ali pa tudi z otroci. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Vestna gospodinja 5367“.

Novo prispeli
cerkveni zvonovi
iz pravega bronu, 10 letno jamstvo na zalogi okrog 50 komadov različne velikosti pri „Metallum“ d. d. Zagreb, Illica br. 134. Telef. 1-98. Zahtevajte cenik! 5338

Posojilnica v Logatcu
reg. zadruga z omeji. poroštvom.
Vabilo
k rednemu občnemu zboru
posojilnice v Logatcu r. z. z. o. p. ki se vrši v posojilnični pisarni dne 14. avg. 1921. ob 14. uri

Dnevni red:
1.) Poročilo ravateljstva.
2.) Poročilo nadzorstva.
3.) Letni zaključek za 1919/20, in razdelitev dobička.
4.) Volitve ravateljstva in nadzorstva.
5.) Predlogi in nasveti združnikov.
Ravateljstvo.

Za tovarno pohištva in vozov se išče delovodja.
Pismene ponudbe pod „Za Slavonijo 5370“ na upravništvo Slovenskega Naroda. 5370

Medić, Rakovec & Zankl
preje A. Zankl sinovi.
Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.
Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skiadišče: Novisad.
Brzjavni: Meraki, Ljubljana. Telefon: 64.
Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.
Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinij, steklarski in mizarski klej, pleškarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.
„MERAKL“. Lak za pode. „MERAKL“. linoleum lak za pode. „MERAKL“. Emajlni lak. „MERAKL“. Brunoline.
Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Pianino, dobro ohranjan se prod. A. Verčič, Stari trg 26/III. 5301

Radi selitve se prodaja različno **dobro ohranjeno pohištvo.**
Sv. Jakoba nabr. 29. 5369

Navadno stanovanje
2 sobi, kuhinja se išče v Ribnici na Dolenjskem ali sama soba s kuhinjo. Ponudbe z navedbo cene se prosijo pod „Stalnost 5360“ na upr. Slov. Naroda. 5360

Mesečno sobo meblavano išče tudi na periferiji Ljubljane za tatroj ali 1. septembrom. Kot nagrado da premog. Cenj. ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Premog/5373“.

Mlle Lemaire
4 Komenskega u.
donne des leçons à partir du 1er septembre.

Hišnik
išče mesta za tatroj ali kasneje več tudi kakšnega drugega dela. Ponudbe pod „Nova stavba 5366“ na upr. Slov. Naroda.

Banka
Nikola Bošković a. d.
v Beogradu.
Bančni oddelki: vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, otvara tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelki: ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnje, vse vrste orodja, pocinkano in črno pločevino, armature od medij, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik liče prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorničkih cenah. Prodaje izvirno pizenjako pivo iz slavite pizenjske pivovarne. 4911

Dvajsetletni inteligentni mladenič želi premeniti službo **pisarniškega ali hotelskega sluga.**

Cenjene dopise na upr. Slov. Naroda pod „Sluga 5364“

Gospodična se sprejme k 3 deklim. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Deklice/5309“.

Učenka
se sprejme v trgovino s papirjem L. Pavalek, Ljubljana, Židovska ulica. 5189

Topilnica loja
v Ljubljani, Poljanska cesta 87, kupuje po primerni ceni surovi in topljeni loj v vsaki množini. 5287

Išče se mesečna soba
s posebnim vvhodom eventualno z oskrbo, ali pa manjše stanovanje z opravlo ali brez opravle proti zelo dobri najemnini. Ponudbe na poštni predal št. 53. 4805

Exportno i importno d. d. u Zagrebu.
Odlo žitarica.
Filiale: Beograd, Sušak, Split.
Brzjavni: Impex. Telefon 16-38.
Podržaje stalno shladite: svih vrsti žitarica, zemaljskih plodina i mlinskih proizvoda.

Potrebno in koristno je
da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.
Pazite, da boste naznanili pošiljatelju **stančni znesek**, ki ste ga sprejeli, in dan, ko vam je bil izplačan.
Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in v sled nepotrebne preiskovanja pri nas ter po pošlah Vas to rosimos.
Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosežaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrijavao sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še postal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežajo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zupet kakl denar.
Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki v sled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.
Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

**Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-
:: uršine druge fiskovine ::
izvršuje točno
„Narodna tiskarna“.**
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Novost! Novost!
AUSTRO-DAIMLER SA 6 CILINDRA!
može se pogledati kod
Jugoslavenske industrije motora d. d. Zagreb, Sudnička ul. 5.
Interesenti koji žele bezplatnu pokusnu vožnju neka prijave svoju adresu do 10. avgusta o. g.

POSTREŽNICA
se sprejme takoj.
K. S. Mestni trg 19/I. 5315
V nakup se išče za prometni točki Ljubljano

trgovska hiša
z lokalom in skladiščem. Cenj. dopisi pod „JUGO“ na anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Pohištvo
za vse sloje dovršeno, trpežno in ceno, kakor tudi vse vrste tanečnikskih del priporočata **BRATA SEVER**, Ljubljana, Gosposvetska cesta 13. (Kolizej) 4963

Stanovanje
podstrešno, dve sobi (v eni železen štedilnik) v leta 1919 na novo zidani hiši v Gorih nad Kranjem se z 1. oktobrom odda. **Edvard Dolenc**, Kranj. 5212

Proda se dobro ohranjen **otroški voziček**
Emonska c. 4, prtiličje. 5317

Spalna soba
in kuhinjska oprava se odda radi izselitve. Naslov v upravi Slovenskega Naroda. 5339

Proda se velika enonadstropna stanovanjska **hiša**
z velikim vrtom v bližini tobačne tovarne. Naslov pri anončni družbi Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 5343

V našem alt odkup se išče **trgovski lokal**
v Ljubljani. Cenj. dopisi pod „ZVEZDA“ na anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 5346

V najem se išče **gostilna**
na prometnem kraju za takoj ali pozneje. Dopise naslovite pod „Najem“ poštno ležeče Retica na Pakl. 5356

Prodajo se
trije še nerabljeni dinamostroji, proizvođa tvrdke Dynamo-Werke A. G. Dunaj, za vrtilni tok in sicer 2 po KW 0.9 in 1 5 PS, V 380/270, 50 period ter s 1400 obrati na minuto. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5327

Parna lokomobila 10-12 HP
sistem WOLF, še jako dobro ohranjena, se radi elektrificiranja obrata prodaja. Ogleda se jo lahko še v obratu pri Bogdan Oblaku, tov. cem. izd. v Logatcu. 5334

Elektrik
z večletnimi spričevali kot samostojen obratovodja in elektromojster, več vseh v stroko spadajočih naprav visoke in nizke napetosti išče primernege mesta. Vstop takoj pod šifro „Sigurno zmožen 1648“ na upr. Sl. Nar. 5325

Šolske tablice
in kamenci (grifejne), šolske zvezke in kompendije ter druge šolske potrebščine na debelo in drobno najčeje pri **L. Pavalek**, Židovska ulica.

Muholovke
z p. n. trgovce ima v zalogi Ljubljanska komercijalna družba, Ljubljana, Bleiweisova 18. 4009

Kupim
3 priklopne vozove
(Beiwagen) za tovarni auto.
M. Kuštrin, Ljubljana.

† Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.
Potri neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš srčno ljubljani, predobri oče, stari oče, gospod
FERDINAND MELHIJOR SCHMITT
trgovec in posestnik
v četrtek, dne 4. avgusta 1921 ob 3. uri popoldne, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega, preblega pokojnika se vrši v soboto, dne 6. avgusta 1921 ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti Lingarjeva ulica 4, na pokopališče k Sv. Krištofu, kjer se položi v rodbinsko rakev k večnemu počitku.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi sv. Nikolaja. Preblega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.
V LJUBLJANI, dne 5. avgusta 1921.
Ferdinand in Oskar Schmitt, sinova.